

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 36Ps/7/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113215207
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8113215207.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci spôsobilosti na právne úkony S. M., D.. X. X. XXXX, N. A., O. Č. XX, prechodne A., O. Z. X, toho času v Domove sociálnych služieb Medzilaborce, n. o., A. C., C. XX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Mestom Prešov, na návrh S. M., D.. XX. X. XXXX, N. A., XX. D. XXX, o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

I. súd o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony S. M.D., D.. X. X. XXXX, a to tak, že tento:

- n i e j e oprávnený preberať dôchodok a nakladať s ním,
- n i e j e oprávnený nakladať s finančnými prostriedkami nad sumu 3 Eur denne,
- n i e j e oprávnený uzatvárať kúpnopredajné zmluvy týkajúce sa nehnuteľností a iné zmluvy, z ktorých vyplýva povinnosť plnenia vo finančnom vyjadrení,
- n i e j e oprávnený na uzatváranie zmlúv o spotrebiteľských úveroch,
- n i e j e oprávnený rozhodovať o potrebe liečby v zdravotníckom zariadení, ak je to medicínsky opodstatnené,
- n i e j e oprávnený rozhodovať o nutnosti jeho umiestnenia v zariadení sociálnej starostlivosti,

II. u p ú š ť a od doručenia rozsudku menovanému,

III. u s t a n o v u j e pre S. M., D.. X. X. XXXX, čiastočne pozbaveného spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka Domov sociálnych služieb Medzilaborce, n. o., Cintorínska 870, Medzilaborce, ktorý je oprávnený a povinný čiastočne pozbaveného spôsobilosti na právne úkony zastupovať v záležitostiach, v ktorých je S. M. čiastočne pozbavený spôsobilosti na právne úkony, konať v jeho prospech a v jeho záujme; dvakrát ročne k 30. 6. a k 31. 12. podať súdu správu o opatrovancovi a správu o nakladaní s jeho majetkom,

IV. náhradu trov štátu n e p r i z n á v a,

V. žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby súd pozbavil jej bývalého manžela S. M. spôsobilosti na právne úkony. Návrh odôvodnila tým, že menovaný v dôsledku dlhodobého užívania alkoholických nápojov nie je schopný robiť zodpovedné rozhodnutia. Nevie hospodáriť s finančnými prostriedkami, zadlžuje sa, stretáva sa s osobami zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ho oberajú o dôchodok, uzatvára zmluvy o pôžičkách, nie je schopný postarať sa o uspokojovanie svojich potrieb.

S. M. uviedol, že je mu známe čo je predmetom konania v tejto veci. Potvrdil, že v minulosti si vypil, domnieva sa však, že je schopný sám sa o seba postarať a s návrhom nesúhlasil.

Kolíznym opatrovníkom menovaného navrhol vo veci rozhodnúť podľa súdom zisteného skutkového stavu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, S. M., svedkyne V. A., výsluchom znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, oboznámením trestného spisu tunajšieho súdu 5 T 10/2013, znaleckých posudkov z uvedeného trestného spisu, ktoré boli použité ako listinný dôkaz, výzvy od spoločnosti Provident, upovedomenia o spôsobe vykonávania exekúcie od Exekútorského úradu súdneho exekútora JUDr. Richarda Gibartiho a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

Podľa výpovede navrhovateľky jej bývalý manžel má dlhodobé problémy s alkoholom a tieto trvajú najmenej tridsať rokov. Trikrát absolvoval protialkoholické liečenie v Psychiatrickej nemocnici v Prešove, dvakrát v zdravotníckom zariadení Predná Hora, ale bez výsledku. Domnieva sa, že v dôsledku nadmerného požívania alkoholu nastal u neho rozpad osobnosti, nevie sa zodpovedne správať, uzatvára zmluvy, zadlžuje sa, dostal sa pod vplyv bezdomovcov. Stretáva sa s ľuďmi, ktorí ho pripravujú o dôchodok, finančné prostriedky mŕňajú na alkohol, z toho dôvodu bývalý manžel nemá prostriedky na uspokojovanie svojich základných potrieb, naďalej sa zadlžuje, stáva sa, že vyberá obsah kontajnerov, žobre. Uvedené správanie mu spôsobuje problémy aj v rodine, má 5 detí, tieto sa s ním kvôli jeho spôsobu života nestretávajú, je agresívny. Ak je v opitom stave, obťažuje ich svojím správaním. Celej rodine spôsobuje problémy.

S. M. vo svojej výpovedi pred dožiadaným súdom potvrdil, že je vyše mesiaca umiestnený v DSS Medzilaborce, pobočka Habura. Uviedol, že dlhodobo pracoval v zahraničí, príležitostne si vypil, ale nie je závislý od alkoholu. Nesúhlasí s tým, aby ho súd pozbavil alebo obmedzil spôsobilosti na právne úkony a nesúhlasí, aby niekto z príbuzných, či už bývalá manželka alebo deti boli ustanovení za jeho opatrovníka. Je schopný konať za seba sám.

Svedkyňa V. A., sestra S. M., potvrdila, že jej brat má dlhodobé problémy s alkoholom. Alkohol požíva denne a dostáva sa do stavu ťažkej opitosti. Poberá starobný dôchodok. Opakovane mu vybavila hospitalizáciu v Psychiatrickej nemocnici v Prešove, aj pobyt v zariadení v Prednej Hore. Napriek snahe rodiny pomôcť mu svoj spôsob života nezmenil a nevie sa zriecť alkoholu. V čase podania návrhu bol opätovne hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v Prešove. O jeho zdravotnom stave je detailne informovaná MUDr. Kubeková, ktorá navrhla riešenie, a to pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u brata a umiestnenie v zariadení s celodennou starostlivosťou. Brat má agresívnu povahu, je panovačný a požitie alkoholu tieto prejavy viac stupňuje.

Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 5 T 10/2013 súd zistil, že voči S. M. bola podaná obžaloba pre podozrenie zo spáchania zločinu znásilnenia v štádiu pokusu. Vo veci doposiaľ nebolo rozhodnuté.

Zo znaleckých posudkov vypracovaných pre účely trestného konania, a to posudku znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie je zrejmé, že menovaný trpí duševnou poruchou - syndrómom závislosti od alkoholu, degeneráciou osobnosti. Znalci navrhujú uložiť mu ochranné liečenie ústavnou formou, pretože jeho pobyt na slobode pre zistenú duševnú poruchu je potencionálne nebezpečný. Podľa záverov znaleckých posudkov zmeny osobnosti u S. M. v dôsledku dlhodobého požívania

alkoholických nápojov nie sú tak značné, aby už boli analogické duševnej chorobe a nie sú prítomné také organické mozgové zmeny, ktoré by boli relevantné v zmysle alkoholické demencie.

Súčasťou spisu sú viaceré listiny, ktoré preukazujú, že S. M. sa zadlžuje a uzatvára zmluvy o pôžičkách, a to pokus o zmier - predžalobná upomienka od spoločnosti Provident zo 4. 3. 2013, ktorá požaduje od menovaného okamžitú úhradu dlhu v sume 1.115,99 Eur, upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie vedenej na Exekútorskom úrade Prešov, pod Ex 518/2012, kde oprávneným je Mesto Prešov, faktúra od spoločnosti T-mobile, výzva k bezodkladnej úhrade na sumu 148,78 Eur od spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s. r. o., splátkový kalendár uzavretý so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s.

Zo správy DSS Medzilaborce, n. o. je zrejmé, že S. M. je umiestnený v ich zariadení formou celoročného pobytu, bol dlhodobo liečený kvôli ťažkému stupňu alkoholizmu. Momentálne je v zlom psychickom stave, má abstinénčné príznaky, vyhráža sa útekem zo zariadenia, musí byť pod stálym dozorom personálu. V prípade, že súd obmedzí alebo pozbaví menovaného spôsobilosti na právne úkony, súhlasí s ustanovením za opatrovníka.

Podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvia psychiatrie MUDr. Mirona Hvizdoša, S. M. trpí duševnou poruchou - syndrómom závislosti od alkoholu s degradáciou osobnosti, ktorá nie je len prechodná. Jeho zdravotný stav odôvodňuje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vo finančných záležitostiach, pokiaľ sa týka preberania a nakladania s dôchodkom a s hotovosťou prevyšujúcou sumu 3 Eur denne a uzatvárania akýchkoľvek kúpno predajných zmlúv, navyše nie je spôsobilý sám posúdiť nutnosť hospitalizácie a umiestnenie v zariadení sociálnej starostlivosti. Znalec uviedol, že je možné vykonať výsluch menovaného pred súdom, ale vzhľadom na jeho zdravotný stav je potrebné upustiť od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, pretože uvedené rozhodnutie by mohlo nepriaznivo pôsobiť na jeho duševný stav.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, súd obmedzil S. M.Č. v spôsobilosti na právne úkony v zmysle výroku tohto rozsudku s poukazom na ust. § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa citovaného zákonného ustanovenia, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov, či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

Podľa ustanovenia § 187 ods. 1, 2, 3, veta prvá O. s. p., tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony ide, ustanoví súd opatrovníka pre konanie. Od výsluchu vyšetrovaného môže súd upustiť, ak nemožno tento výsluch vykonať vôbec alebo bez ujmy na zdravotnom stave vyšetrovaného. O zdravotnom stave vyšetrovaného súd vyslúchne vždy znalca.

V rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 O. s. p. tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená (§ 189a O. s. p.).

Vzhľadom na závery znaleckého posudku súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami čiastočne obmedzil spôsobilosť na právne úkony vyšetrovaného a rozsah obmedzenia určil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Zároveň určil S. M.L. opatrovníka, ktorý s funkciou súhlasil, a to zariadenie, v ktorom je toho času umiestnený.

Podľa ustanovenia § 191 ods. 1 O. s. p. trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní šlo.

Náhrada trov štátu spočíva vo vyplatenej odmene znalcovi za vypracovaný znalecký posudok, preto nemožno od vyšetrovaného spravodlivo požadovať ich náhradu. Súd náhradu trov štátu v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 O. s. p. nepriznal.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tohto súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho

sa odvolateľ domáha.